

جمهوری اسلامی ایران

Islamic Republic of Iran

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

Institute of Standards and Industrial Research of Iran

ISIRI-ISO

10011-2

1st.edition

NOV. 2002

استاندارد ایران - ایزو

۱۰۰۱۱-۲

چاپ اول

آبان ماه ۱۳۸۱

کتابخانه

آداره کل استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

راهنمایی‌هایی برای ممیزی سیستم‌های کیفیت -

بخش دوم: معیارهای احراز شرایط ممیزان سیستم‌های کیفیت

Guidelines for auditing quality systems -

Part 2: Qualification criteria for quality

systems auditors

نشانی مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران: کرج - شهر صنعتی، صندوق

پستی ۱۶۳-۳۱۵۸۵

دفتر مرکزی: تهران - بالاتراز میدان ولی عصر، کوچه شهید شهامتی، پلاک ۱۴

صندوق پستی ۶۱۳۹-۱۴۱۵۵

تلفن مؤسسه در کرج: ۰۲۶۱ - ۲۸۰۶۰۳۱ - ۸

تلفن مؤسسه در تهران: ۰۲۶۱ - ۲۸۰۹۳۰۸ - ۹

دورنگار: کرج ۰۲۶۱ - ۲۸۰۸۱۱۴ تهران ۰۲۱ - ۸۸۰۲۲۷۶

بخش فروش - تلفن: ۰۲۶۱ - ۲۸۰۷۰۴۵ دورنگار: ۰۲۶۱ - ۲۸۰۷۰۴۵

پیام نگار [Standard @ isiri.or.ir](mailto:Standard@isiri.or.ir)

بها: ۱۵۰۰ ریال

Headquarter: Institute of Standards and Industrial Research of IRAN

P.O.Box 31585-163 Karaj - IRAN

Central office: NO.14, Shahid Shahamati St., Valiasr Ave. Tehran

P.O.Box: 14155-6139

Tel.(Karaj): 0098 261 2806031-8

Tel.(Tehran): 0098 21 8909308-9

Fax(Karaj): 0098 261 2808114

Fax(Tehran): 0098 21 8802276

Email: Standard @ isiri.or.ir

Price: 1500 Rls

بسمه تعالی

آشنایی با مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب قانون، تنها مرجع رسمی کشور است که عهده دار وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) می‌باشد.

تدوین استاندارد در رشته‌های مختلف توسط کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان مؤسسه، صاحبان مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط با موضوع صورت می‌گیرد. سعی بر این است که استانداردهای ملی، در جهت مطلوبیت‌ها و مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فنی و فن آوری حاصل از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع شامل: تولیدکنندگان، مصرف‌کنندگان، بازرگانان، مراکز علمی و تخصصی و نهادها و سازمان‌های دولتی باشد.

پیش نویس استانداردهای ملی جهت نظر خواهی برای مراجع ذیصلاح و اعضای کمیسیون‌های فنی مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرات و پیشنهادهای در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) چاپ و منتشر می‌شود.

پیش نویس استانداردهایی که توسط مؤسسات و سازمان‌های علاقمند و ذیصلاح و با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می‌شود نیز پس از طرح و بررسی در کمیته ملی مربوط و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی چاپ و منتشر می‌گردد. بدین ترتیب استانداردهایی ملی تلقی می‌شود که بر اساس مفاد مندرج در استاندارد ملی شماره «۵» تدوین و در کمیته ملی مربوط که توسط مؤسسه تشکیل می‌گردد به تصویب رسیده باشد.

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران از اعضای اصلی سازمان بین‌المللی استاندارد می‌باشد که در تدوین استانداردهای ملی ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفت‌های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی استفاده می‌نماید.

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی شده در قانون به منظور حمایت از مصرف‌کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردها با تصویب شورای عالی استاندارد اجباری نماید. مؤسسه می‌تواند به منظور حفظ بازارهای بین‌المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه بندی آن را اجباری نماید.

همچنین به منظور اطمینان بخشیدن به استفاده‌کنندگان از خدمات سازمان‌ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و گواهی‌کنندگان سیستم‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاهها و کالیبره‌کنندگان و وسایل سنجش، مؤسسه استاندارد اینگونه سازمان‌ها و مؤسسات بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران مورد ارزیابی قرار داده و در صورت احراز شرایط لازم، گواهی نامه تأیید صلاحیت به آنها عطا نموده و بر عملکرد آنها نظارت می‌نماید. ترویج سیستم بین‌المللی یکاها، کالیبراسیون وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی از دیگر وظایف این مؤسسه می‌باشد.

کمیسیون استاندارد «راهنمایی‌های برای ممیزی سیستم‌های کیفیت -

بخش دوم: معیارهای احراز شرایط ممیزان سیستم‌های کیفیت»

رئیس

سمت یا نمایندگی

معاون برنامه ریزی و تدوین استاندارد مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران و نایب رئیس نظام تأیید صلاحیت ایران

کلاتر معتمدی، سیدمحمدحسین
(فوق لیسانس مهندسی صنایع -
مدیریت سیستم و بهره‌وری)

اعضا

مدیر عامل شرکت گروه کارشناسان ایران

انتصاریان، فرزین
(فوق لیسانس مهندسی مکانیک)

مدیر عامل شرکت سنجش جویان تهران

خرم، مسلم
(مهندس صنایع)

مدیر عامل شرکت بنیاد استاندارد

داوری تبریزی، بیژن
(مهندس صنایع)

مشاور مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

ذاکری، مصطفی
(دکترای زبان‌شناسی)

قائم مقام اجرایی مدیر عامل شرکت اس.جی.اس ایران

روزبه، میرمحمد
(دکترای مدیریت و توسعه سازمانی)

مدیربخش خدمات گواهی شرکت اس.جی.اس ایران

رحمانی ، حبیب

(مهندس دریایی «مکانیک»)

مدیر بخش طراحی سیستم‌ها - سازمان مدیریت صنعتی

شاه‌کرمی ، اکبر

(فوق‌لیسانس مدیریت اجرایی)

مدیر سیستم‌های کیفیت مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی

هوسپ سرکسیان، هوسپ

ایران و مدیر اجرایی نظام تأیید صلاحیت ایران

(مهندس برق)

دبیر

کارشناس ارشد مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

دلیلی ، مستانه

(لیسانس مهندسی صنایع غذایی)

صفحه	فهرست مندرجات
ب	پیشگفتار.....
پ	مقدمه.....
۱	هدف و دامنه کاربرد.....
۱	مراجع الزامی.....
۲	اصطلاحات و تعاریف.....
۲	تحصیلات.....
۲	آموزش.....
۳	تجربه.....
۳	خصایل شخصی.....
۴	توانایی های مدیریتی.....
۴	حفظ شایستگی.....
۵	زبان.....
۵	انتخاب سرممیز.....
۶	پیوست الف - ارزیابی متقاضیان عنوان ممیزی (الزامی).....
۹	پیوست ب - گواهی کردن شایستگی ممیزان در سطح ملی (جهت اطلاع).....
۱۱	پیوست پ - کتابنامه (جهت اطلاع).....

مقدمه

به منظور انجام مؤثر و هماهنگ ممیزی سیستمهای کیفیت بشرح مذکور در استاندارد ایران - ایزو ۱-۱۰۰۱۱ حداقل معیارها برای احراز شرایط ممیزان کیفیت مورد نیاز می باشد. در این استاندارد این حداقل معیارها تشریح شده است. این استاندارد همچنین روشی را که بوسیله آن انطباق ممیزان بالقوه با معیارها بایستی مورد قضاوت قرار گیرد و حفظ شود، ارائه می دهد. لازم به یادآوری است که در تدوین این استاندارد به علت اینکه استانداردهای بین المللی ارجاع شده در آن در سال ۱۹۹۴ مورد تجدید نظر قرار گرفته بود، آخرین تجدیدنظرهای استانداردهای مورد اشاره در متن و کتابنامه این استاندارد، مد نظر قرار گرفته است و لذا ممکن است اختلافات اندکی با متن انگلیسی این استاندارد وجود داشته باشد.

راهنمایی هایی برای ممیزی سیستمهای کیفیت -

بخش دوم: معیارهای احراز شرایط ممیزان سیستمهای کیفیت

۱ هدف و دامنه کاربرد^۱

در این استاندارد راهنمایی هایی برای معیارهای احراز شرایط ممیزان ارائه می شود. این استاندارد برای انتخاب ممیزان جهت انجام ممیزی سیستمهای کیفیت بشرحی که در استاندارد ملی ایران - ایزو ۱-۱۰۰۱۱ توصیه گردیده است، کاربرد دارد.

۲ مراجع الزامی^۲

استانداردهایی که نام آنها در زیر می آید شامل مقرراتی است که از طریق ارجاع به آن در این استاندارد، جزیی از این استاندارد محسوب می شوند. در هنگام انتشار این استاندارد، چاپی که از استاندارد مزبور (به صورت سال انتشار) ذکر شده است، معتبر بوده است. اما باید توجه داشت که تمام استانداردها در معرض تجدیدنظر قرار دارند. لذا به طرفهای موافقت‌هایی که بر اساس این استاندارد تنظیم شده است، توصیه میشود که امکان به کارگیری آخرین چاپ استانداردهای نامبرده در زیر را بررسی نمایند. آخرین اطلاعات لازم را می توان از مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران کسب کرد.

استاندارد ایران - ایزو ۸۴۰۲ - سال ۱۳۷۴ مدیریت کیفیت و تضمین کیفیت -
اصطلاحات و تعاریف

استاندارد ایران ایزو ۱-۱۰۰۱۱ - سال ۱۳۸۰ راهنمایی‌هایی برای ممیزی سیستمهای
کیفیت - بخش اول: ممیزی

1-Scope

2- Normative references

استاندارد ایزو ۱۰۰۱۱-۳، ۱۹۹۱ راهنمایی‌هایی برای ممیزی‌های سیستم‌های کیفیت -
بخش سوم: مدیریت برنامه‌های ممیزی

۳ اصطلاحات و تعاریف^۱

برای بکارگیری این استاندارد، اصطلاحات با تعاریف ذکر شده در استاندارد ایران -
ایزو ۸۴۰۲ و استاندارد ایران - ایزو ۱-۱۰۰۱۱ مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۴ تحصیلات^۲

ممیزان بایستی دست کم دوره تحصیلی متوسطه را که بخشی از نظام ملی آموزش است
به پایان رسانیده باشند. این دوره پس از طی مراحل ابتدایی و راهنمایی ولی پیش از
دوره‌ای است که شخص را برای اخذ مدارک دانشگاهی یا مدارک دیگری که گروه
ارزیابی مذکور در پیوست الف تعیین می‌کند، قرار دارد. ممیزان باید توانایی خود را در
بیان واضح و روان مفاهیم و نظرات بطور شفاهی و کتبی به زبان رسمی و پذیرفته شده،
اثبات کنند.

۵ آموزش^۳

ممیزان بایستی برای حصول اطمینان از اینکه از لحاظ مهارت‌های مورد نیاز برای انجام
ممیزی و مدیریت آن شایستگی دارند، به میزان لازم آموزش دیده باشند. بویژه آموزش
در زمینه‌های زیر حائز اهمیت است:

— دانستن و درک استانداردهایی که ممیزی‌های سیستم‌های کیفیت بر طبق آنها می‌تواند
انجام گیرد،

— فنون ممیزی مانند بررسی، پرسش، ارزیابی و گزارش دهی،

1-Definitions

2-Education

3-Training

— دیگر مهارت‌های مورد نیاز برای مدیریت ممیزی، مانند برنامه‌ریزی، سازماندهی، تبادل ارتباطات و رهبری
شایستگی میزان از لحاظ آموزش بایستی از راه امتحانات شفاهی یا کتبی، یا سایر راه‌های مورد قبول به اثبات برسد.

۶ تجربه^۱

میزان بایستی دست کم ۴ سال تجربه کار عملی مناسب تمام وقت (بدون در نظر گرفتن آموزش و کارورزی) دارا باشند که حداقل ۲ سال از آن در زمینه فعالیت‌های تضمین کیفیت بوده باشد.

میزان پیش از آنکه مسئولیتی را در انجام ممیزی بعنوان عضو گروه ممیزی عهده‌دار شوند، بایستی در فرآیند کامل ممیزی همچنانکه در استاندارد ملی ایران - ایزو ۱۰۰۱۱-۱ شرح داده شده است، تجربه کسب کرده باشند.

این تجربه بایستی از طریق مشارکت در دست کم چهار ممیزی، بمدت مجموعاً حداقل بیست روز، که شامل بررسی مستندات، فعالیت‌های واقعی ممیزی و تهیه گزارش ممیزی می‌باشد، بدست آمده باشد. کلیه تجربه‌های مرتبط بایستی بطور معقولی روزآمد باشد.

۷ خصائل شخصی^۲

میزان بایستی دارای سعه‌صدر و کمال، قضاوت درست، مهارت‌های تحلیل و ثبات باشند و همچنین قابلیت درک شرایط بطریقی واقع بینانه، درک عملیات پیچیده از دیدی وسیع و درک نقش واحدهای منفرد در درون کل سازمان را داشته باشند.

1-Experience

2-Personal attributes

ممیز بایستی بتواند از این صفات برای موارد زیر استفاده کند:

— کسب و ارزیابی منصفانه شواهد عینی،

— وفادار ماندن به اهداف ممیزی بدون ترس یا تبعیض،

— ارزیابی مداوم تأثیرات مشاهدات ممیزی و تأثیرات متقابل بین اشخاص حین ممیزی،

— برخورد با کارکنان مربوطه بگونه‌ای که دستیابی به هدف ممیزی به بهترین وجه ممکن گردد،

— رعایت آداب و رسوم ملی کشوری که ممیزی در آن انجام می‌گیرد،

— انجام فرآیند ممیزی بدون انحراف ناشی از رویدادهای پیرامونی،

— تعهد به بذل توجه و پشتیبانی از فرآیند ممیزی،

— واکنش مؤثر در شرایط پرتنش،

— دستیابی به نتیجه‌گیری‌هایی که براساس مشاهدات ممیزی عموماً قابل قبول باشند،

— وفادار ماندن به نتیجه‌گیریها، علیرغم فشار برای تغییری که مبتنی بر شواهد نیست.

۸ توانایی‌های مدیریتی^۱

متقاضیان بایستی به‌روشنی مناسبی دانش و توانایی‌های کاربردی، مهارت‌های مدیریتی ضروری که در اجرای ممیزی بر طبق توصیه استاندارد ملی ایران - ایزو ۱۰۰۱۱-۱ مورد نیاز می‌باشند، با ثبات برسانند.

۹ حفظ شایستگی^۲

— ممیزان بایستی شایستگی خود را از طریق زیر حفظ نمایند:

— حصول اطمینان از این که دانش آنها از روش‌ها و متدهای ممیزی، روزآمد است،

1-Management capabilities

2- Maintenance of competence

— شرکت در دوره‌های بازآموزی بر حسب ضرورت،
— بررسی عملکرد آنها توسط هیأت ارزیابی دست کم هر سه سال یکبار (به پیوست الف مراجعه شود).
این اقدامات بایستی منجر به حصول اطمینان شود که ممیز همواره تمام شرایط این استاندارد را دارا می‌باشد. در بررسی عملکرد ممیزان بایستی هرگونه اطلاعات تکمیلی، اعم از مثبت یا منفی که پس از بررسی قبلی بدست آمده است مدنظر قرار گیرد.

۱۰ زبان^۱

افراد تیم ممیزی بایستی در ممیزی‌هایی که به زبان مورد توافق مسلط نیستند، بدون حمایت (از نظر زبان) شرکت نمایند. حمایت در اینجا بدین معنا است که افراد تیم ممیزی در تمام اوقات فردی را با مهارت‌های فنی لازم در زبان در اختیار داشته باشند که تحت تأثیر فشارهایی که ممکن است بر عملکرد ممیزی تأثیر بگذارد قرار نگیرد.

۱۱ انتخاب سرممیز^۲

سرممیز برای یک ممیزی ویژه بایستی از بین ممیزان واجد شرایط با استفاده از عواملی که در استاندارد ایزو ۳-۱۰۰۱۱ توصیف گردیده است توسط مدیریت برنامه ممیزی با در نظر گرفتن معیارهای دیگری که در زیر آمده است، انتخاب شود.
— منتخبان بایستی حداقل در انجام سه ممیزی کامل برطبق توصیه‌های گفته شده در استاندارد ایران - ایزو ۱-۱۰۰۱۱ بعنوان ممیز واجد شرایط شرکت کرده باشند.
— منتخبان بایستی توانایی خود را در برقراری ارتباط مؤثر شفاهی و کتبی به زبان مورد توافق در ممیزی با ثبات برسانند.

1- Language

2- Selection of lead auditor

پیوست الف

ارزیابی متقاضیان عنوان ممیزی

(الزامی)

الف- ۱ کلیات

پیوست الف جزء لاینفک این استاندارد می‌باشد و روشهایی را برای قضاوت در مورد متقاضیان عنوان ممیزی بر طبق معیارهای تعیین شده در آن ارائه می‌نماید.

الف- ۲ هیأت ارزیابی^۱

یکی از اقدامات اصلی در اجرای این استاندارد تشکیل دادن و فعال کردن هیأت ارزیابی در درون یا بیرون سازمان ممیزی شونده است که وظیفه اصلی آن ارزیابی شرایط احراز متقاضیان می‌باشد. ریاست این هیأت بایستی بعهده فردی باشد که در حال حاضر در اداره فعالیت‌های مهم ممیزی فعال بوده، و خود واجد شرایط مذکور در این استاندارد باشد و همچنین برای اکثریت اعضای هیأت و نیز مدیریت سازمانی که مسئول فعالیت‌های هیأت است مورد قبول باشد.

هیأت باید شامل نمایندگان از سایر حوزه‌ها باشد که دانش روزآمد و آگاهانه‌ای از فرآیند ممیزی داشته باشند و این امر شامل کارفرمایانی هم که درخواست گزارش‌های ممیزی می‌کنند و نیز شامل سازمان‌های ممیزی شونده‌ای که مورد ممیزی‌های مهم و منظمی قرار می‌گیرند می‌شود.

روش انتخاب اعضای هر هیأت ارزیابی به نوع فعالیت ممیزی مورد نظر همانند موارد زیر بستگی دارد:

ممیزی‌های داخلی: اعضای هیأت بایستی توسط مدیریت سازمان انتخاب شوند.

1- Evaluation panel

ممیزی از طرف مشتری: اعضا هیأت بایستی توسط مشتری انتخاب شوند مگر آنکه به گونه دیگری توافق شده باشد.

— ممیزی‌های مستقل شخص سوم: اعضای هیأت بایستی بوسیله هیأت مدیره یک سازمان گواهی‌کننده ملی یا هم‌تراز آن انتخاب شود.

هیأت ارزیابی بایستی دست کم از ۲ عضو تشکیل شده باشد.

هیأت ارزیابی بایستی تحت مقررات و روشهای اجرایی تعیین شده‌ای انجام وظیفه نماید که این مقررات و روشهای اجرایی به منظور حصول اطمینان از این امر تدوین شده‌اند که فرآیند انتخاب اختیاری نبوده و معیارهای تعیین شده در این استاندارد مراعات می‌شوند و در معرض تضاد منافع قرار ندارد.

الف ۳- ارزیابی‌ها

الف-۳-۱ تحصیلات و آموزش

برای اثبات اینکه متقاضیان دانش و مهارتهای لازم برای انجام و مدیریت ممیزی را کسب کرده‌اند، بایستی شواهدی وجود داشته باشد. این امر ممکن است بصورت برگزاری امتحان توسط یک سازمان گواهی‌کننده ملی یا سایر طرق مناسب مورد قبول هیأت ارزیابی، باشد.

هیأت همچنین در ارزیابی متقاضیان، بایستی از موارد زیر بهره گیرد:

— مصاحبه با متقاضیان

— امتحان

— کارهای مکتوب متقاضیان

الف-۳-۲ تجربه

هیأت بایستی متقاعد گردد که تجربه‌ای که ممیز مدعی داشتن آن است بطور واقعی حاصل شده و در مدت زمان قابل قبولی بدست آمده است.

الف-۳-۳ خصائل شخصی

هیأت بایستی از فنونی مانند موارد زیر استفاده نماید:

- مصاحبه با متقاضیان
- مذاکره با کارفرمایان قبلی و همکاران، غیره،
- آزمونهای تنظیم شده برای تعیین ویژگیهای مناسب،
- نقش بازی کردن،
- مشاهدات تحت شرایط واقعی ممیزی.

الف-۳-۴ تواناییهای مدیریتی

هیأت بایستی از فنونی مانند موارد زیر استفاده نماید:

- مصاحبه با متقاضیان
- مذاکره با کارفرمایان پیشین و همکاران، غیره،
- آزمونهای تنظیم شده برای تعیین ویژگیهای مناسب،
- ایفای نقش،
- مشاهدات تحت شرایط واقعی ممیزی،
- بازنگری سوابق آموزش و امتحانات مربوطه.

الف-۳-۵ حفظ شایستگی

هیأت ارزیابی بایستی بطور ادواری عملکرد ممیز را با توجه به ارزیابی عملکرد مدیریت برنامه ممیزی بازنگری نماید. هرگونه ارزیابی مجدد گواهی کردن صلاحیت ممیز که از این بازنگریها ناشی شود بایستی بوسیله هیأت ارزیابی انجام گیرد.

الف-۳-۶ تصمیمات هیأت^۱

هیأت ارزیابی تنها بایستی ممیزان پیشنهاد شده را تأیید یا رد نماید. نتیجه بازنگری عملکرد ممیز بایستی همچنین به قبول یا رد آنها منجر گردد. تصمیمات بایستی مدون و به ممیزان ابلاغ شود.

پیوست ب

گواهی کردن شایستگی ممیزان در سطح ملی^۱

(جهت اطلاع)

ب-۱ کلیات

این پیوست حاوی اطلاعاتی راجع به گواهی کردن شایستگی ممیزان در سطح ملی است، گرچه جزء جدایی ناپذیری از این استاندارد نمی باشد.

ب-۲ گواهی کردن شایستگی در سطح ملی^۲

کشورها در صورت تمایل می توانند سازمانی در سطح ملی برای بعهده گرفتن مسئولیت حصول اطمینان از ارزیابی ممیزان بنحو کارشناسانه و با ثبات تأسیس نمایند. این سازمان می تواند مستقیماً شایستگی ممیزان را گواهی نماید و/ یا دیگر سازمانها را تأیید صلاحیت کند، تا آنها بنوبه خود صلاحیت ممیزان را گواهی کنند. گواهی کردن صلاحیت ممیزان بایستی با استفاده از معیارهای موجود در این استاندارد انجام شود. سازمان ملی گواهی کننده بایستی از افرادی تشکیل شود که شرایط هیأت ارزیابی را برآورده سازند. (به پیوست الف مراجعه شود). ممکن است لازم باشد افراد واجد شرایط از نواحی جغرافیایی مختلفی در داخل کشور برگزیده شوند (تا مصاحبه با متقاضیان نقاط مختلف آسان گردد) و این اشخاص بایستی در حدکفایت نماینده سازمانهای متنوع باشند تا اطمینان حاصل شود که نقطه نظرات مهم مبتنی بر علم و آگاهی ارائه می گردد. سازمان ملی گواهی کننده بایستی مکانیسمی را برقرار کند تا براساس آن بتواند گواهی ممیزانی را که بگونه ای در دست، حرفه ای و اخلاقی رفتار نمی نمایند بفوریت لغو نماید.

1- National auditor certification

2- National certification

این مکانیسم بایستی روشی منصفانه و آشکار برای اعتراض باشد. برای کمک به این کار می‌توان از ممیزان متقاضی خواست که یک تعهدنامه اخلاقی را بعنوان یکی از شرایط گواهی شدن امضاء نمایند.

عملکرد نامطلوب بایستی منجر به از دست دادن گواهی یا شرکت در فعالیتهای آموزشی گردد تا در نتیجه آن عملکرد ممیز به سطح مطلوبی ارتقا یابد.

پیوست پ

کتابنامه

(جهت اطلاع)

- (۱) استاندارد ایزو ۱-۹۰۰۰-۱۹۹۴-
استانداردهای مدیریت کیفیت و تضمین کیفیت -
بخش ۱: راهنمایی برای انتخاب و استفاده
- (۲) استاندارد ایران - ایزو ۹۰۰۱ (۱۳۷۴)-
سیستم‌های کیفیت - الگو برای تضمین کیفیت
در طراحی، توسعه، تولید، نصب و آرایه خدمات
- (۳) استاندارد ایران - ایزو ۹۰۰۲ (۱۳۷۴)-
سیستم‌های کیفیت - الگو برای تضمین کیفیت
در تولید، نصب و آرایه خدمات
- (۴) استاندارد ایران - ایزو ۹۰۰۳ (۱۳۷۴)-
سیستم‌های کیفیت - الگو برای تضمین کیفیت در
بازرسی و آزمون نهایی
- (۵) استاندارد ایزو ۱-۹۰۰۴-۱۹۹۴-
عناصر سیستم کیفیت و مدیریت کیفیت-
راهنمایی‌ها
- (۶) استاندارد ایران ایزو ۱-۱۰۰۱۱ (۱۳۸۰)-
راهنمایی‌هایی برای ممیزی سیستم‌های کیفیت -
بخش اول: ممیزی